

LẬP TRÌNH WINDOWS

BÀI 8: ADO.NET (ACTIVEX DATA OBJECT.NET)

Giảng viên: Lý Anh Tuấn

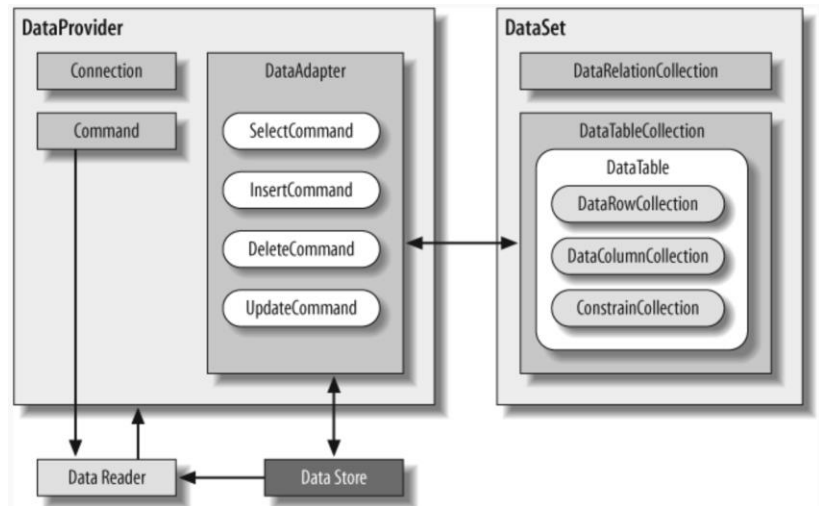
Email: luanla@wru.vn

Giới thiệu về ADO.Net

- Là một bộ thư viện hướng đối tượng (OOP) cho phép tương tác với dữ liệu nguồn
- Dữ liệu nguồn thường là các cơ sở dữ liệu như: SQLServer, MySQL, Oracle Database,...
- Dữ liệu nguồn cũng có thể là các file text, XML, hoặc Excel

Kiến trúc của ADO.Net

- ADO.Net được chia làm 2 phần riêng biệt có thể sử dụng độc lập hoặc đồng thời:
 - DataProvider
 - DataSet

DataProvider

- Là các thư viện lớp cung cấp chức năng tạo kết nối đến nguồn dữ liệu, thi hành các lệnh trên nguồn dữ liệu đó.
- Mỗi thư viện hỗ trợ kết nối tới một loại cơ sở dữ liệu khác nhau.

Một số DataProvider phổ biến

DataProvider	API prefix	Loại cơ sở dữ liệu hỗ trợ
ODBC Data Provider	Odbc	Open Database Connectivity
OleDb Data Provider	OleDb	Object Linking and Embedding, Database. VD: Access hoặc Excel.
Oracle Data Provider	Oracle	Oracle Databases.
SQL Data Provider	Sql	Microsoft SQL Server.
Borland Data Provider	Bdp	Sử dụng chung cho nhiều loại cơ sở dữ liệu khác: Interbase, SQL Server, IBM DB2, and Oracle.

Các thành phần của DataProvider

- Bao gồm:
 - Connection: làm nhiệm vụ kết nối tới cơ sở dữ liệu
 - Command: thực hiện các thao tác với CSDL như: select, insert, update, delete
 - DataReader: cung cấp việc đọc từng dòng dữ liệu theo chiều tiến từ đầu đến cuối
 - DataAdapter: đóng vai trò như là cầu nối giữa Dataset và CSDL, tải dữ liệu lên dataset hoặc đồng bộ các thay đổi ở dataset về lại CSDL

DataSet

- Là các thư viện lớp tạo các đối tượng để quản lý dữ liệu không phụ thuộc vào nguồn dữ liệu
- Có thể được coi là một cơ sở dữ liệu sao chép của cơ sở dữ liệu nguồn
- Bao gồm nhiều DataTable

Kết nối CSDL SQL Server với Winform

Các đối tượng cần dùng

- SqlConnection: kết nối dữ liệu
- SqlDataAdapter: truy vấn dữ liệu
- SqlCommand: thực hiện các câu lệnh SQL
- SqlDataReader: đọc dữ liệu
- DataSet, DataTable: chứa dữ liệu được truy vấn ra

SqlConnection

- SqlConnection biểu diễn một kết nối liên tục tới nguồn dữ liệu SQL Server
- Trong đó chuỗi kết nối – ConnectionString là tham số để khởi tạo đối tượng SqlConnection bao gồm 3 thuộc tính sau:
 - DataSource – xác định tên của server muốn kết nối tới
 - Initial Catalog – xác định tên của CSDL sử dụng trên server
 - Integrated Security – chế độ bảo mật

SqlConnection

- Integrated Security – chế độ bảo mật, gồm hai lựa chọn:
 - Nếu kết nối với SQL server bằng chế độ xác thực của Windows thì Integrated Security = true.
 - Ngược lại, khi kết nối bằng chế độ xác thực của SQL Server thì phải chỉ rõ tên đăng nhập và mật khẩu cho hai thuộc tính UserID và Password (UserID=username;Password=password)

Ví dụ tạo một kết nối SqlConnection

- VD:

Khai báo biến bên ngoài các hàm để dùng chung trong nhiều hàm (biến toàn cục)

```
string chuoiketnoi = "Data Source=LAPTOP-CJHIRH4S\\SQLEXPRESS; " +  
    " Initial Catalog=QLSV; " +  
    " Integrated Security=True";
```

```
SqlConnection conn = null;  
private void Form1_Load(object sender, EventArgs e)  
{  
    conn = new SqlConnection(chuoiketnoi);  
    conn.Open();  
}
```

Khởi tạo và Open biến SqlConnection trong sự kiện Load form để đảm bảo form được kết nối CSDL ngay khi chương trình chạy

- Để lấy thông tin cho chuỗi kết nối, có thể thực hiện theo một trong hai cách sau:

Cách 1:

- Tự viết chuỗi kết nối bằng tay => phải chú ý viết đúng chính tả
- Để lấy Data Source, thực hiện theo các bước sau:

The image shows a screenshot of the Microsoft SQL Server Management Studio (SSMS) interface. The 'Object Explorer' on the left shows the 'Databases' folder expanded, with 'localhost\SQLEXPRESS' selected. A red box highlights this server name. A red callout points to it with the text 'B2: Bấm chuột phải vào tên server'. A blue callout points to the 'Connect...' button in the context menu with the text 'B3: Chọn Connect...'. A green callout points to the 'Server name' field in the 'Connect to Server' dialog box, which contains 'localhost\SQLEXPRESS', with the text 'B4: Server name chính là giá trị sẽ gán cho thuộc tính Data Source'. The 'Connect to Server' dialog box also shows 'Server type' as 'Database Engine' and 'Authentication' as 'Windows Authentication'.

B1: Vào cửa sổ Microsoft SQL Server Management Studio

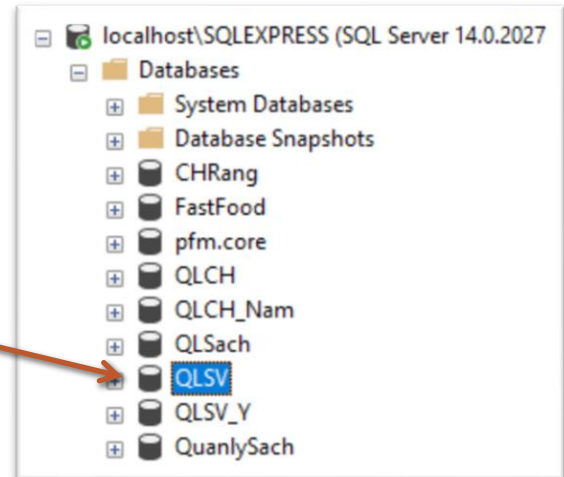
B2: Bấm chuột phải vào tên server

B3: Chọn Connect...

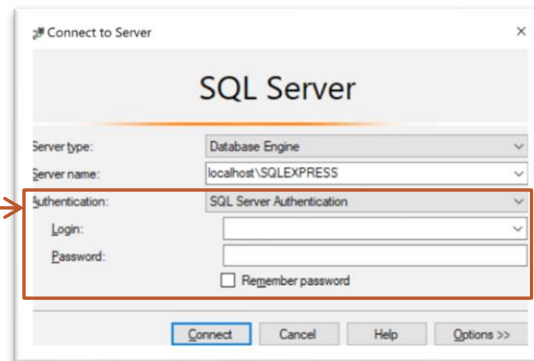
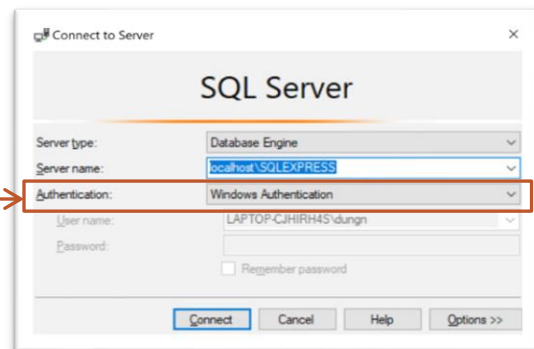
B4: Server name chính là giá trị sẽ gán cho thuộc tính Data Source

- Initial catalog:

Chính là tên của cơ sở dữ liệu cần kết nối (như trong ví dụ minh họa, Initial catalog = QLSV)

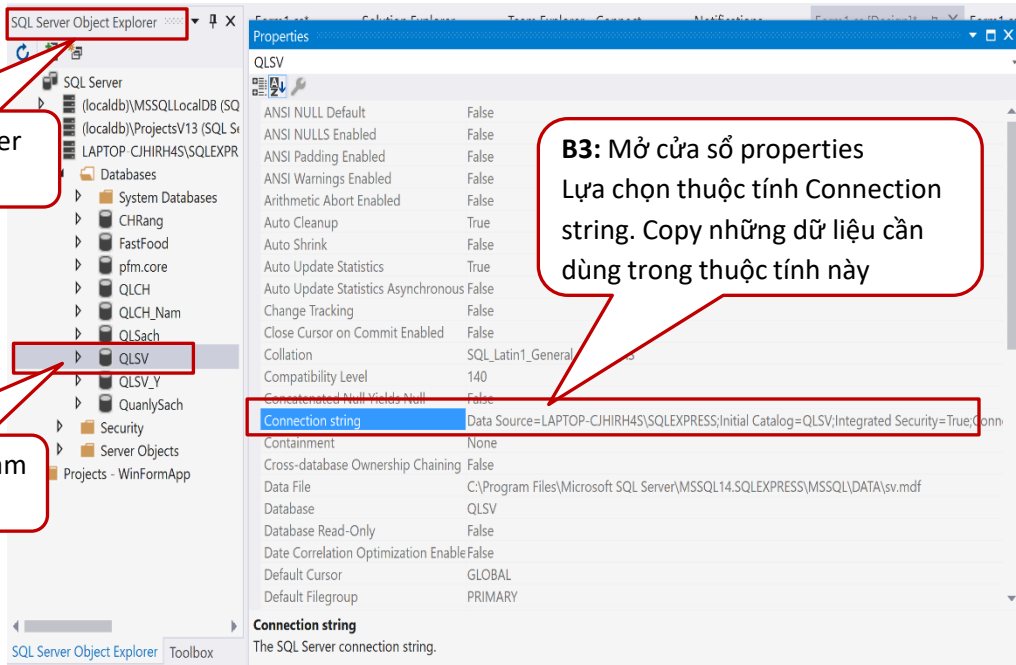

- Integrated Security:
- Thuộc tính này cần chú ý:
 - Nếu Authentication là Windows Authentication thì thiết lập Integrated Security = true.
 - Nếu Authentication là SQL Server Authentication thì phải viết rõ tên đăng nhập và mật khẩu cho 2 thuộc tính UserID và Password (UserID=username;Password=password)

Cách 2:

- Thực hiện tạo đối tượng kết nối trong chương trình và copy chuỗi kết nối của đối tượng đó
- Các bước thực hiện:

B1: Mở cửa sổ SQL Server Object Explorer

B2: Chọn Database cần làm việc

B3: Mở cửa sổ properties
Lựa chọn thuộc tính Connection string. Copy những dữ liệu cần dùng trong thuộc tính này

SqlDataAdapter

- Được dùng để truy vấn dữ liệu
- Sử dụng kết hợp với DataTable để chứa dữ liệu
- VD:

```
private void Form1_Load(object sender, EventArgs e)
{
    conn = new SqlConnection(chuoiKetnoi);
    conn.Open();
    string sql = "Select * from SV";
    SqlDataAdapter daSV = new SqlDataAdapter(sql, conn);
    DataTable dtSV = new DataTable();
    daSV.Fill(dtSV);
    dgvSV.DataSource = dtSV;
}
```

VD sử dụng DataAdapter

- VD: Load dữ liệu từ bảng SV lên Data Grid View

```
private void Form1_Load(object sender, EventArgs e)
{
    conn = new SqlConnection(chuoiiketnoi);
    conn.Open();
    string sql = "Select * from SV";
    SqlDataAdapter daSV = new SqlDataAdapter(sql, conn);
    DataTable dtSV = new DataTable();
    daSV.Fill(dtSV);
    dgvSV.DataSource = dtSV;
}
```

Câu lệnh truy vấn dữ liệu

Đổ dữ liệu truy vấn được vào bảng

Khai báo và khởi tạo một biến kiểu SqlDataAdapter với câu lệnh truy vấn và connection đã tạo ở trên

Hiển thị dữ liệu từ bảng lên giao diện (hiển thị vào DataGridView) thông qua DataTable

VD sử dụng DataAdapter

- VD: Load dữ liệu từ bảng LoaiSach lên Combo Box

```
//lấy dữ liệu vào DataAdapter
SqlDataAdapter daLoaisach = new SqlDataAdapter("SELECT
* FROM LoaiSach", conn);
//đổ dữ liệu vừa lấy ra vào DataTable
DataTable dtLoaiSach = new DataTable();
daLoaisach.Fill(dtLoaiSach);
//hiển thị dữ liệu lên combobox
cbLoaisach.DataSource = dtLoaiSach;
cbLoaisach.DisplayMember = "TenLoai";
cbLoaisach.ValueMember = "MaLoai";
```

SqlCommand

- Thực hiện một câu lệnh truy vấn trực tiếp tới cơ sở dữ liệu: Select, Insert, Update, Delete hoặc gọi một thủ tục (Store Procedure) từ cơ sở dữ liệu.

Thành phần của SqlCommand

- `CommandText`: xác định câu lệnh cần thực hiện.
- `CommandType`: xác định kiểu câu lệnh cần thực hiện.
- `Connection`: xác định đối tượng kết nối `SqlConnection`.
- `ExecuteNonQuery()`: thực hiện các câu lệnh insert, update, delete và trả về số dòng được thực hiện, ngược lại trả về giá trị -1.
- `ExecuteReader()`: thực hiện câu lệnh select và trả kết quả truy vấn được vào đối tượng `SqlDataReader`

VD sử dụng SqlCommand

- VD: Thêm mới dữ liệu vào bảng SV

```
private void btThem_Click(object sender, EventArgs e)
{
    int gt = 0;
    if(rbNam.Checked == true)
        gt = 1;
    string sql_Insert = "Insert into SV values('" + tbMa.Text + "', N'"
        + tbHoten.Text + "', '" + dtpNgaysinh.Value.Date
        + "'," + gt.ToString() + "','" + cbQue.SelectedValue.ToString() + "')";
    SqlCommand cmd = new SqlCommand(sql_Insert, conn);
    //dùng SqlCommand để thực hiện các câu lệnh cập nhật dữ liệu như Insert, Update, Delete
    cmd.ExecuteNonQuery();//thực hiện câu lệnh trong chuỗi sql_Insert
    //thực hiện cập nhật dữ liệu mới thêm vào datagridview
    dtSV.Rows.Clear();//xóa dữ liệu trong datagridview
    daSV.Fill(dtSV);//hiển thị lại dữ liệu vào datagridview
}
```

VD sử dụng SqlCommand

- Thêm mới dữ liệu cho bảng LoaiSach

```
//tạo một đối tượng SqlCommand
SqlCommand cmd = new SqlCommand();
cmd.Connection = conn; //gán Connection cho SqlCommand
cmd.CommandText = "insert into LoaiSach values('" +
tbMaloai.Text + "','N'" + tbTenLoai.Text + "')";
cmd.ExecuteNonQuery();//thực hiện câu lệnh
```

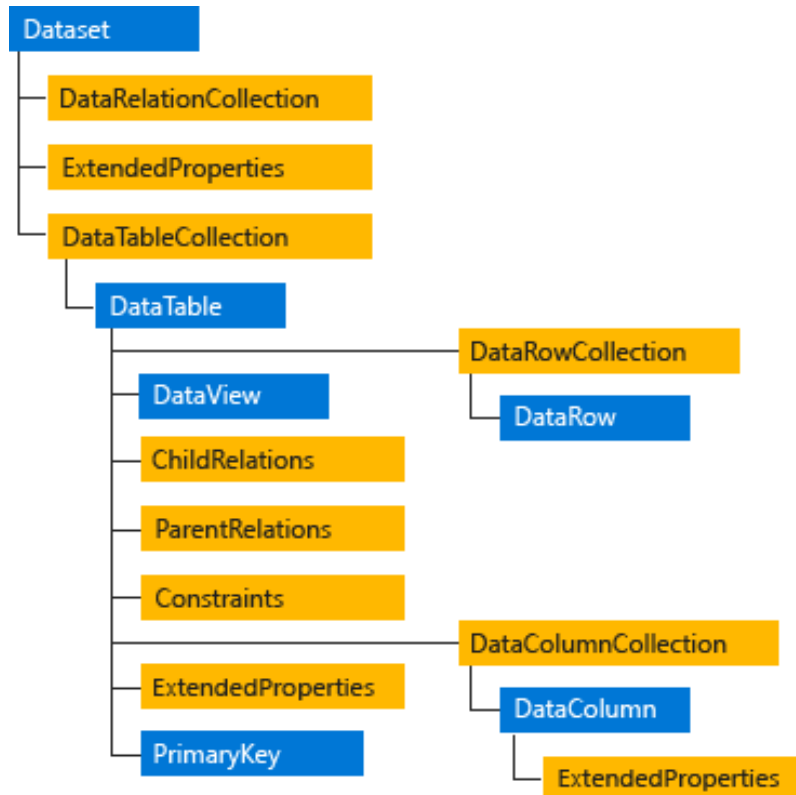

SqlDataReader

- SqlDataReader là đối tượng được thiết kế nhằm lấy dữ liệu từ CSDL một cách nhanh nhất.
- SqlDataReader được tạo ra bằng cách gọi phương thức `ExecuteReader()` của `SqlCommand`.
- Chỉ có thể đọc kết quả chứa trong đối tượng `SqlDataReader` từ đầu đến cuối và không thể thay đổi nó.
 - Khi gọi phương thức `SqlDataReader.Read()` thì nó sẽ load hàng dữ liệu kế tiếp. Nếu không có hàng nào được load thì phương thức `Read()` sẽ trả về `false` để báo hết dữ liệu.
 - `SqlDataReader` cung cấp các phương thức để lấy thứ tự của cột và trả về dữ liệu của cột; như `GetString()`, `GetValue()` ...

SqlDataReader

- Không thể thực hiện SqlCommand có cùng đối tượng SqlConnection với SqlDataReader đang được mở.
- Nên sử dụng phương thức Close() của SqlDataReader sau khi đã lấy xong dữ liệu.

DataSet, DataTable

DataTable

- DataTable biểu diễn một bảng trong DataSet
- DataSet có thể chứa nhiều DataTable
- Các thuộc tính của DataTable:
 - ChildRelations: xác định tập hợp các đối tượng DataRelation trở tới con của đối tượng DataTable
 - Columns: xác định tập hợp các đối tượng DataColumn
 - Constraints: xác định tập hợp các đối tượng Constraint
 - ParentRelations: xác định tập hợp các đối tượng DataRelation trở tới cha của đối tượng DataTable

DataTable

- **PrimaryKey**: xác định một mảng các đối tượng DataColumn, cung cấp khoá chính cho đối tượng DataTable
- **Rows**: xác định tập hợp các đối tượng DataRow
- **TableName**: xác định tên của đối tượng DataTable
- **Các phương thức của DataTable**:
 - **NewRow()**: tạo ra một hàng mới, rỗng trong DataTable
 - **Clear()**: xoá tất cả dữ liệu trong đối tượng DataTable
 - **Select()**: xác định mảng các đối tượng DataRow thoả mãn tiêu chuẩn lựa chọn

DataTable

- Các sự kiện của DataTable:
 - ColumnChanged(): xảy ra khi dữ liệu tại một cột bị thay đổi
 - ColumnChanging(): xảy ra khi dữ liệu tại một cột đang bị thay đổi
 - RowChanged(): xảy ra khi dữ liệu trong đối tượng DataRow bị thay đổi
 - RowChanging(): xảy ra khi dữ liệu trong đối tượng DataRow đang bị thay đổi
 - RowDeleted(): xảy ra khi một hàng bị xoá
 - RowDeleting(): xảy ra khi một hàng đang bị xoá

DataTable

- VD:
 - Tạo DataTable và thêm dữ liệu vào DataTable:

```
// Tạo bảng KháchHang
DataTable KháchHang = new DataTable("KhachHang");
// Thêm các cột vào bảng KháchHang
DataColumn MaKH = new DataColumn("MaKH", typeof(Int32));
KhachHang.Columns.Add(MaKH);
DataColumn HoTenKH = new DataColumn("HoTen", typeof(string));
KhachHang.Columns.Add(HoTenKH);
DataColumn DienThoaiKH = new DataColumn("DienThoai", typeof(string));
KhachHang.Columns.Add(DienThoaiKH);
//Thêm các hàng dữ liệu vào bảng KháchHang
KhachHang.Rows.Add(101, "Lê Văn Hưởng", "2233445566");
KhachHang.Rows.Add(202, "Nguyễn Thị Hoa", "1234567890");
```

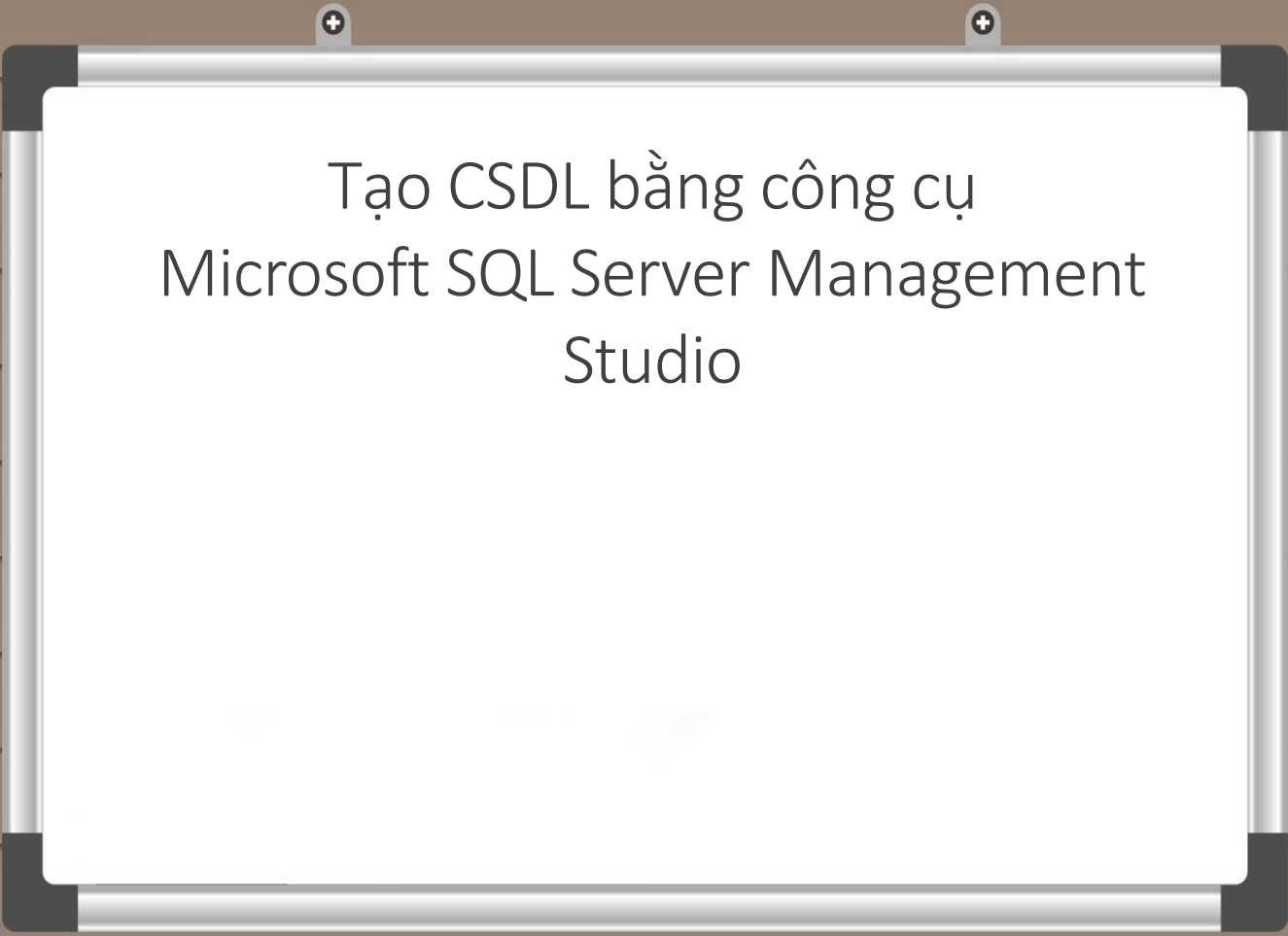
DataTable

- Tạo DataSet và thêm DataTable vào DataSet:

```
//Tạo đối tượng DataSet
DataSet dataSet = new DataSet();
//Thêm DataTable vào DataSet
dataSet.Tables.Add(KhachHang);
```

- Lấy dữ liệu từ DataTable:

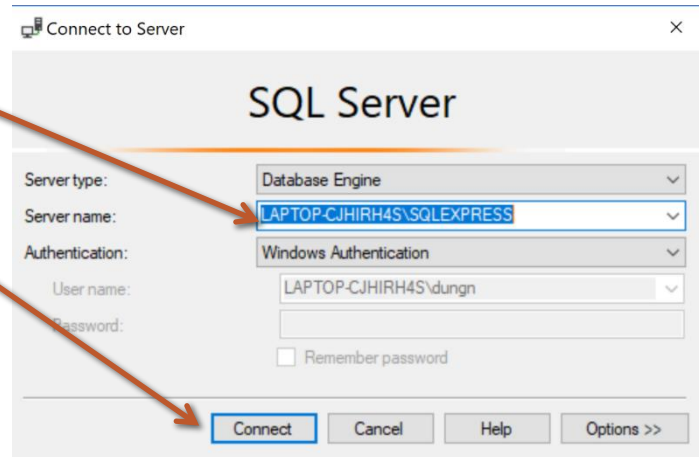
```
foreach (DataRow row in dataSet.Tables[0].Rows)
{
    //Truy cập dữ liệu bằng cách sử dụng tên cột
    Console.WriteLine(row["MaKH"] + ", " + row["HoTen"]
        + ", " + row["DienThoai"]);
}
```

Tạo CSDL bằng công cụ Microsoft SQL Server Management Studio

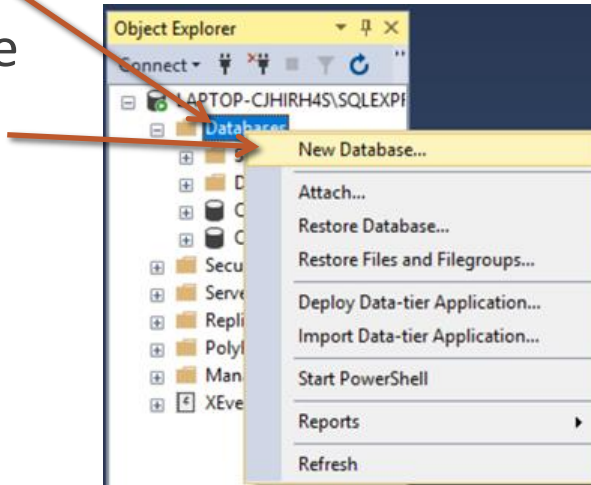
Khởi động SQL Server Management Studio

- B1: Chọn Server name rồi bấm vào nút Connect để kết nối đến SQL Server

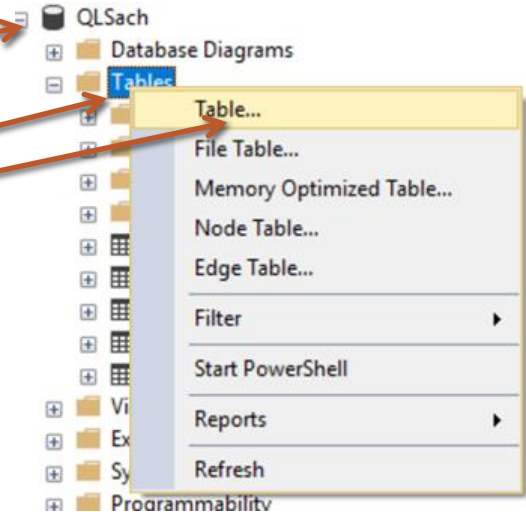
Tạo mới một cơ sở dữ liệu

- B2: Bấm chuột phải vào Database rồi chọn New Database để tạo mới một CSDL

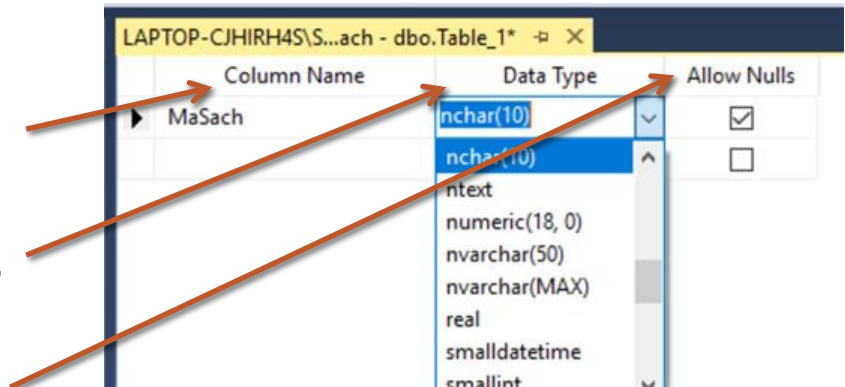
Tạo bảng

- Chọn cơ sở dữ liệu
- Chuột phải vào Table
- Chọn Table

Tạo bảng

- Khai báo các trường cho bảng
- Column Name: tên trường
- Data Type: kiểu dữ liệu
- Allow Nulls: cho phép rỗng hoặc không

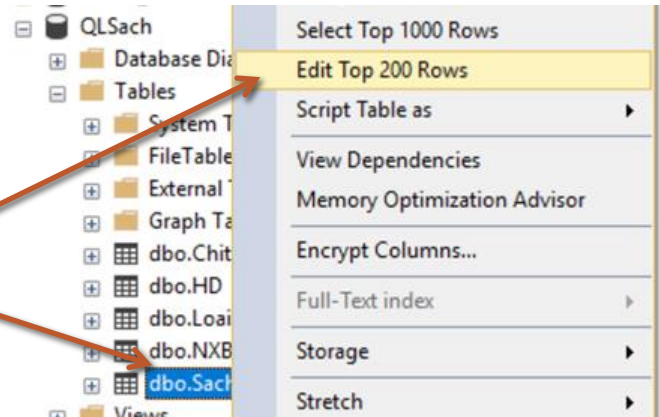

Tạo bảng

- Chú ý: Khi tạo bảng có quan hệ thì chỉ nên lưu trữ mã nhằm tránh dư thừa dữ liệu
- Ví dụ: trong phần mềm quản lý cửa hàng sách muốn quản lý sách theo thể loại, mỗi thể loại gồm rất nhiều đầu sách khác nhau => để tránh việc lặp đi lặp lại tên thể loại trong bảng sách thì sẽ tách ra làm 2 bảng Loại sách (mã loại, tên loại) và Sách(mã sách, mã loại, tên sách, ...) trong đó có trường mã loại được lưu trữ ở cả 2 bảng giúp kết nối tương ứng sách nào thuộc loại nào.

Chỉnh sửa dữ liệu trực tiếp trong bảng

- Chuột phải vào tên bảng cần chỉnh sửa
- Chọn Edit ...

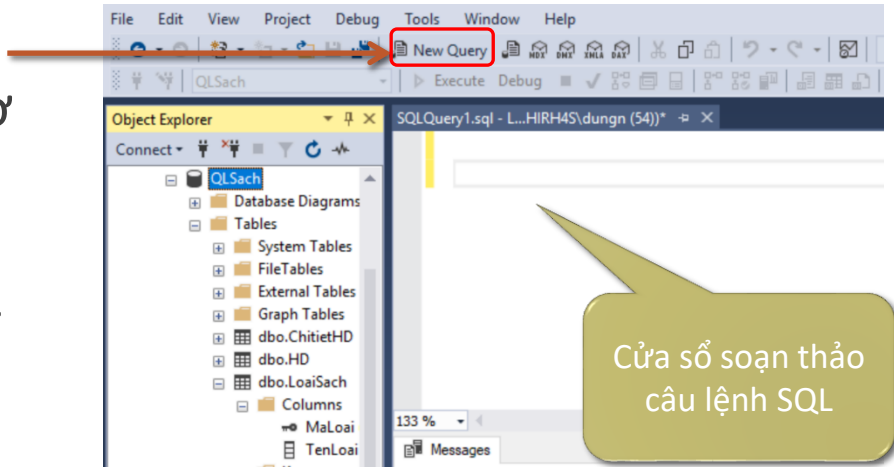
Chỉnh sửa dữ liệu trực tiếp trong bảng

LAPTOP-CJHIRH4S\...QLSach - dbo.Sach × LAPTOP-CJHIRH4S\S...ach - dbo.Table_1*						
	MaSach	MaLoai	TenSach	SoLuong	MaNXB	Dongia
	SV01	M02	Văn học lớp 8	5	NXBGD	15000
➤*	NULL	NULL	NULL	NULL	NULL	NULL

- Thực hiện thêm sửa xóa trực tiếp vào bảng

Sử dụng câu lệnh SQL để làm việc với cơ sở dữ liệu

- Chọn New Query để mở ra cửa sổ soạn thảo câu lệnh SQL

Một số câu lệnh SQL thường dùng

- INSERT INTO...
- UPDATE
- DELETE
- SELECT

INSERT INTO...

- Dùng để thêm dữ liệu vào bảng
- Cú pháp: Insert into <tên bảng> values(<các giá trị tương ứng với các trường>)

INSERT INTO...

- Ví dụ: Bảng Loại sách có trường mã loại sách và tên loại sách kiểu nchar và nvarchar

LAPTOP-CJHIRH4S\S...ch - dbo.LoaiSach SQLC			
	Column Name	Data Type	Allow Nulls
🔑	MaLoai	nchar(10)	☐
	TenLoai	nvarchar(50)	☒
▶			☐

INSERT INTO...

=> Để thêm dữ liệu cho bảng Loại sách sử dụng câu lệnh như hình bên

The screenshot shows the SQL Server Enterprise Manager interface. The 'SQL Query' window displays the following SQL command:

```
insert into LoaiSach values('M04', N'Lịch sử')
```

Below the query window, the 'Messages' pane shows the result: `(1 row affected)`.

Four callout boxes provide additional information:

- Top callout: Thực hiện câu lệnh, ấn vào nút Excute (Execute the command, click the Excute button)
- Bottom-left callout: Thông báo thực hiện thành công hay không (Notification of success or failure)
- Bottom-middle callout: Tên bảng (Table name)
- Bottom-right callout: Dữ liệu vào các trường tương ứng trong bảng (Data entered into the corresponding fields in the table)

UPDATE

- Dùng để sửa dữ liệu trong bảng
- Cú pháp: Update <tên bảng> set <tên trường> = <giá trị mới> where <điều kiện>
- Ví dụ: sửa tên loại trong bảng loại sách tại dòng có mã M04 thành Sinh học

```
Update LoaiSach set TenLoai = N'Sinh học' where MaLoai = 'M04'
```

DELETE

- Dùng để xóa dòng dữ liệu khỏi bảng
- Cú pháp: Delete <tên bảng> where <điều kiện>
- Ví dụ: xóa dòng có mã là M04 trong bảng Loại sách:

```
Delete LoaiSach where MaLoai = 'M04'
```

SELECT

- Dùng để truy vấn dữ liệu từ cơ sở dữ liệu
- Cú pháp:
 SELECT <danh sách các trường>
 FROM <danh sách các bảng>
 WHERE <điều kiện>
- Nếu lấy tất cả các trường trong bảng thì thay danh sách các trường bằng dấu *

SELECT

- Ví dụ:

Lấy tất cả dữ liệu trong bảng Loại sách thì dùng câu lệnh:

```
select * from LoaiSach
```

- Kết quả:

MaLoai	TenLoai
M01	Toán học
M02	Văn học
M03	Anh Ngữ

SELECT

- Ví dụ:

Muốn tìm các sách thuộc loại toán học thì dung câu lệnh:

```
select * from Sach where MaLoai = 'M01'
```

SELECT

- Ví dụ truy vấn dữ liệu từ nhiều bảng:
- Muốn đưa ra chi tiết một đơn hàng (tên sách, số lượng, giá bán, thành tiền) trong khi bảng chi tiết đơn hàng chỉ chứa mã sách => dùng lệnh:

```
select S.TenSach, CT.SoLuong, CT.Giaban,  
       CT.SoLuong*CT.Giaban as ThanhTien  
from Sach as S, ChitietHD as CT  
where S.MaSach = CT.MaSach
```

SELECT

- Trong đó:
 - Từ khóa **as** dùng để thay thế tên trường hoặc tên bảng bằng một tên mới
 - Có thể sử dụng các toán tử +, -, *, / trong câu lệnh SELECT

SELECT

- Các hàm có thể dùng trong câu lệnh SELECT:
 - Sum: tính tổng giá trị các bản ghi
 - Max: tìm giá trị lớn nhất trong các bản ghi
 - Min: tìm giá trị nhỏ nhất trong các bản ghi
 - Count: đếm số lượng các bản ghi
 - Avg: tính trung bình cộng giá trị các bản ghi

SELECT

- Ví dụ:

Tính tổng tiền phải trả của đơn hàng có mã HD01

```
select sum(soluong*giaban) as 'thành tiền'  
from ChitietHD  
where MaHD = 'HD01'
```